

Kinnitas:	Tauno Vanaselja	Äriarendus- ja haldusjuht	17.06.2024
Koostas:	Tiina Teder	Keskkonna- ja puhastuse osakonna kvaliteedijuht	17.06.2024
	Ees- ja perekonnanimi	Ametikoht	Kuupäev

MEDITSIINILISTE JÄÄTMETE KÄITLEMISE JUHEND

EESMÄRK

Käesoleva juhendi eesmärgiks on meditsiiniliste jäätmete määratlemine ning nende ohutu ja ökonoomse käitlemise korra kehtestamine sihtasutuses Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi Kliinikum).

KEHTIVUS

Juhend kehtib kõigis Kliinikumi struktuuriüksustes, kus tekivad meditsiinilised jäätmed. Juhend kehtib Kliinikumi ruumide rentijatele kui rendilepingus ei ole sätestatud teisiti.

VASTUTUS

Juhendi täitmise eest vastutavad struktuuriüksuste juhid. Kontrolli käesoleva juhendi täitmise üle teostavad jäätmekäitluse spetsialist ja infektsioonikontrolli öed. Kliinikumi jäätmekäitluse eest on üldvastutav keskkonna- ja puhastuse osakonna juhataja.

TEGEVUSKIRJELDUS

1. Mõisted

- 1.1. **Meditsiinilisteks jäätmeteks** nimetatakse jäätmeid, mis tekivad inimeste haiguste diagnoosimisel, ravimisel või nende haiguste vastasel immuniseerimisel, sellesuunalise uurimistöö käigus või bioloogiliste preparaatide testimisel ja tootmisel. Meditsiiniliste jäätmete hulka ei loeta fotojäätmeid, ravimijäätmeid (v.a elusvaktsiinid), kemikaalide jäätmeid, elavhõbedajäätmeid, radioaktiivseid ja tsütostaatiliste ravimite jäätmeid. Neid käsitletakse ohtlike jäätmetena (PKL-89).
- 1.2. **Erikäitlust vajavateks meditsiinilisteks jäätmeteks** loetakse ainult need jäätmed, mille loetelu on ära toodud käesoleva juhendi punktis 2.
- 1.3. **Erikäitlust mittevajavad meditsiinilised jäätmed** on kõik muud meditsiinilised jäätmed, mida käsitletakse haigla olmejäätmetena (PKL-89).

2. Erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete loetelu

2.1. Mikrobioloogia- ja mükobakterioloogia laborite jäätmed, kasutamata elusvaktsiinid

- 2.1.1. mikroorganismide kultuurid ja tüved;
- 2.1.2. kultuuride kasvatamiseks, külvamiseks või segamiseks kasutatavad vahendid;
- 2.1.3. kasutamata jäänud elusvaktsiinid.

2.2. Patoloogilised jäätmed

- 2.2.1. koed, organid ja kehaosad (v.a hambad, luu ja igeme tükid), platsenta;
- 2.2.2. operatsiooni, lahangu või meditsiinilise protseduuri käigus kogutud kehavedelikud, kehavedelike proovikonteinerid, kehavedelikega küllastunud materjalid.

2.3. Inimveri, vereproduktid ja muud kehavedelikud ning nendega küllastunud materjalid

- 2.3.1. inimese veri ja muud kehavedelikud;
- 2.3.2. vere komponendid;
- 2.3.3. vere, vere komponentide või muude kehavedelike konteinerid ning materjalid, mis on küllastunud vere, vere komponentidega või muude kehavedelikega;
- 2.3.4. erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete hulka ei kuulu uriin, fekaalid ja kasutatud hügieenisidemed.

2.4. Meditsiinilised terariistad

- 2.4.1. terariistad, mida kasutati inimeste või loomade ravimisel, meditsiinilistel uuringutel või kliinilistes laboratooriumites;
- 2.4.2. naha-, veenisisesed ja teised meditsiinilised nõelad, süstlad, mille nõel on fikseeritud süstlakorpuse külge, Pasteur'i pipetid, skalpelli terad, vere katsutid;
- 2.4.3. klaas ja plastik, mis on kokku puutunud kliinilise materjaliga;
- 2.4.4. kasutamata terariistad;
- 2.4.5. erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete hulka ei kuulu süstalde korpused, juhul, kui need pole saastunud vere, kehavedelike ja eritistega.

3. Meditsiiniliste jäätmete pakendamine, markeerimine ja hoiustamine

3.1. Erikäitlust mittevajavad meditsiinilised jäätmed

Erikäitlust mittevajavad meditsiinilised jäätmed kogutakse tekkekohas, pakendatakse musta prügikotti ja viiakse oma haldusterritooriumil olevasse olmejäätmete konteinerisse (PKL-89).

3.2. Erikäitlust vajavad meditsiinilised jäätmed

3.2.1. Mikrobioloogia- ja mükobakterioloogia labori jäätmed

Kõik erikäitlust vajavad jäätmed kogutakse spetsiaalsesse kollasesse prügikotti, suletakse plastiksulguriga ning asetatakse lähimal asuvasse jäätmehoidlasse (vt p 4) selleks ettenähtud konteinerisse. Isolatsioonipalatist prügikoti välja toomisel tuleb prügikoti välispind desinfitseerida

3.2.2. Patoloogilised jäätmed

Patoloogilised jäätmed pakendatakse tekkekohas erimärgistusega kollasesse prügikottidesse vältides koti välispinna saastumist. Prügikott suletakse kindlalt spetsiaalse plastiksulguriga, kotile märgitakse jäätmed tekitanud osakonna nimi ja jäätmete nimetus ning hoiustatakse lähimas patoloogiliste jäätmete jäätmehoidlas (vt p 5).

3.2.3. Inimveri, vereproduktid ja muud kehavedelikud ning nendega küllastunud materjalid

Vere, vereproduktide, muude kehavedelikega küllastunud (tilkuvad) materjalid pakendatakse tekkekohas erimärgistusega kollasesse prügikottidesse või Longopac kollasesse kottidesse vältides keskkonna objektide ja koti välispinna saastumist, samuti tervishoiutöötaja naha ja riie saastumist. Prügikott suletakse kindlalt spetsiaalse plastiksulguriga ning hoiustatakse lähimas jäätmehoidlas (vt p 4), kus asuvad erimärgistusega kollaste kaantega jäätmekonteinerid. Koti välispinna

saastumise või koti purunemise korral asetatakse see koos sisuga uude kollasesse prügikotti.

Eritiste plekkide eemaldamisel juhendatakse mikroorganismide haiglasisesse leviku vältimise juhendist (JKL-52). Prügikott vahetatakse uue prügikoti vastu siis, kui see on täitunud.

3.2.4. Saastunud ja kasutamata terariistad

Saastunud ja kasutamata terariistad pakendatakse tekkekohas ühekordsesse spetsiaalsesse kollasesse teravate jäätmete konteinerisse järgides ohutusnõudeid (JKL-17) vältides konteineri välispinna saastumist ja pakendaja naha vigastamist. Protseduuri tegemisel peab konteiner olema käeulatuses.

Konteineri välispinna saastumisel vere ja teiste kehavedelike pritsmetega juhendatakse mikroorganismide haiglasisesse leviku vältimise juhendist (JKL-52).

Protseduuri tegemisel peab konteiner olema käeulatuses. Spetsiaalseid konteinereid peab olema piisaval hulgal, need peavad olema vajadusel transporditavad (protseduuri toimumise kohta viimiseks).

Teravate jäätmete konteinerid suletakse ja utiliseeritakse, kui nende mahust on täitunud $\frac{3}{4}$.

Täitunud jäätmenõu suletakse korralikult ja asetatakse lähimal asuvasse kollasesse jäätmekotti ning toimetatakse koos kollase jäätmekotiga lähimasse jäätmehoidlasse, kus asuvad erimärgistusega kollaste kaantega jäätmekonteinerid (vt p 4).

4. Erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete hoidlate asukohad (v.a patoloogilised jäätmed):

- L. Puusepa 8, A korpus, II korrus, ruum nr A222;
- L. Puusepa 8, A korpus, III korrus, ruum nr A322;
- L. Puusepa 8, A korpus, IV korrus, ruum nr A423;
- L. Puusepa 8, A korpus, V korrus, ruum nr A522;
- L. Puusepa 8, A korpus, VI korrus, ruum nr A627;
- L. Puusepa 8, F korpus, soklikorrus, ruum nr F048;
- L. Puusepa 8, F korpus, III korrus, ruum nr F304;
- L. Puusepa 8, F korpus, IV korrus, ruum nr F404;
- L. Puusepa 8, F korpus, V korrus, ruum nr F502;
- L. Puusepa 8, F korpus, VI korrus, ruum nr F604;
- L. Puusepa 8, G korpus, soklikorrus, ruum nr G1.1.022;
- L. Puusepa 8, G korpus, I korrus, ruum nr G1.108;
- L. Puusepa 8, G korpus, I korrus, ruum nr G1.R.135;
- L. Puusepa 8, G korpus, II korrus, ruum nr G1.1 230;
- L. Puusepa 8, G korpus, II korrus, ruum nr G1.2 234;
- L. Puusepa 8, G korpus, II korrus, ruum nr G1.3 233;
- L. Puusepa 8, G korpus, II korrus, ruum nr G2.243;
- L. Puusepa 8, G korpus, III korrus, ruum nr G2.368;
- L. Puusepa 8, H korpus, I korrus, ruum nr H112;
- L. Puusepa 8, H korpus, II korrus, ruum nr H214;

- L. Puusepa 8, H korpus, III korrus, ruum nr H312;
- L. Puusepa 8, H korpus, IV korrus, ruum nr H413;
- L. Puusepa 8, H korpus, V korrus, ruum nr H511;
- L. Puusepa 8, H korpus, VI korrus, ruum nr H611;
- L. Puusepa 1A, soklikorpus, ruum nr 0028;
- Riia 167, soklikorpus, ruum nr B017;
- L. Puusepa 2, soklikorpus, ruum nr 013;

5. Patoloogiliste jäätmete jäätmehoidlate asukohad:

- L. Puusepa 8, J-korpuse soklikorpus, ruum J0182;
- L. Puusepa 8, G-korpuse soklikorpus, ruum **G1.1.022** ;
- L. Puusepa 2, soklikorpus, ruum nr 013

VIITED

PKL-89 Jäätmekäitluseeskiri

JKL-52 Mikroorganismide haiglasisesse leviku vältimise juhend

JKL-17 Vere ja teiste kehavedelikega kokkupuutejuhtumi järgse tegutsemise juhend

Jäätmeseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/117032023037>

Tartu linna jäätmehoolduseeskiri <https://www.riigiteataja.ee/akt/429052021010>

Bioloogilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonna töötervishoiu ja tööohutuse nõuded
<https://www.riigiteataja.ee/akt/102042024015>